

A mitjans dels setanta, jo treballava a Banca Mas Sardà, un banc petit desaparegut fa temps. El Director del seu Servei d'Estudis em va encarregar un estudi sobre el mercat de treball, que era molt difícil de quantificar amb les eines estadístiques de que disposàvem. Vaig pensar que una classificació arborescent seria un bon sistema. En aquell temps, per desenvolupar procediments poc comuns com ara aquest, hom començava a fer una cerca que finalitzava amb el convenciment que valia més fer-s'ho un mateix i el llenguatge més indicat entre els disponibles era el FORTRAN. Després d'haver "penjat" l'ordinador del banc un parell de vegades – quin desastre – em van aconsellar que "em busqués la vida" en altres Centres de Càlcul. Després de fer llargues cues i interminables esperes a l'IBM 360-25 del Pati de Lletres de la Universitat Central, algú em va adreçar al Centre de Càlcul de la Universitat Politècnica de Barcelona, on vaig fer tractes amb en Martí Vergés per compte del banc. Aquella reunió ha estat la que més m'ha influït al llarg de la vida.

Al cap de poc d'estar en el CCUPB, en Martí Vergés es va interessar pel programa que estava desenvolupant i un dia se'm despenjà amb una pregunta directa: T'agradaria col•laborar com a professor a temps parcial en aquest Centre? No m'ho vaig fer dir dos cops i durant tres anys, vaig encarregar-me de les aplicacions d'Estadística i d'Econometria amb el FACOM i l'Univac no-recordo-el-model del que en teníem un terminal.

Vaig fer anàlisi d'enquestes de turisme, estadística i optimització per agricultura, col•laboracions amb altres membres del Centre i, sobretot, tesis doctorals, tantes com vulgueu, de doctorands -avui catedràtics de nom-, que no tenien accessible cap altre recurs de còmput que el CCUPB.

Com a Director d'un equip de recerca, en Martí era formidable. Navegava en aquell equilibri tant difícil entre el "deixar fer" i la supervisió. Tenia una estranya sensibilitat per detectar que estaves encallat, o que progressaves per mal camí o que tenies una temporada "distreta". Sempre tenia solució, sempre descobries que de tot en sabia més que tu, més que ningú.

Com que jo hi anava a les tardes, sovint plegava amb ell. Aleshores m'invitava a baixar al centre amb el seu sis-cents (*), que, naturalment, ell mateix mantenia en funcionament. En aquests curts viatges no recordo haver parlat del mateix en dos dies diferents doncs per la seva conversa, sempre culta i imaginativa, hi desfilaven literatura, música, tècnica, Universitat, fisiologia i filologia, so o agricultura (un dia em va estar explicant no-se-què dels espàrrecs). Un conversador infatigable.

Es clar que tampoc estalviava dir el que convenia quan calia. Un dia em va ajudar en un tema que desenvolupava i va descobrir una falta d'ortografia en un comentari inclòs en el text de la

programació. Recordo que em va dir una cosa així com “mira Ramon, em venen ganes de deixar de mirar el programa. Va arregla-ho de seguit, que em fan mal els ulls”, amb to sever. No era home que li agradessin honors ni afalacs, ni rebre’ls ni fer-los. No fa gaire vaig dinar amb un dels companys d’aquell temps, al que sempre he admirat. A la conversa, li vaig dir que jo havia sentit més d’un cop al Martí referir-se a ell com a un “geni”. Em va mirar amb cara d’incrèdul tot dient-me que més aviat li semblava que li feia vores. Ja ho veieu.

El que vaig aprendre allí –tècnica i també anàlisi, també actitud- m’ha servit, entre altres coses per a posar en marxa una empresa anomenada AIS, que ja porta gairebé trenta anys funcionant en més de vint països. Empresa que, entre altres productes i serveis, fa servir coneixements i aplicacions que vaig aprendre amb en Martí.

En Martí ja no hi és, però ha deixat una estela tant gran en tots nosaltres que mai sentirem que estigui lluny.

Ramon Trias i Capella Octubre 2015

(*) Creiem recordar que no es tractava d'un Seat 600, sino d'un [Renault 4CV](#)